

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: B. T.*, narozený X, státní příslušnost Ukrajina, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna, *zastoupeného: Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.*, se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9, proti *žalovanému: Ministerstvo vnitra*, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě ze dne 28.8.2017 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.8.2017 č.j. OAM-128/LE-LE05-LE25-PS-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 28.8.2017 se žalobce domáhal přezkoumání *napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9.8.2017 č.j. OAM-128/LE-LE05-LE25-PS-2017*, kterým byla žalobci ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen **zákon o azylu**), uložena povinnost setrvat v Zařízení pro zajištění cizinců Balková (dále jen **ZZC**) až do 25.11.2017. Žalobce nejprve obecně namítal, že žalovaný porušil § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**). Dále namítal, že správní orgán nedostatečně a nesprávně odůvodnil alternativy zajištění. Pokud se jedná o samotné uložení povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, jeho prvou podmínku je, že na základě posouzení skutkového a právního stavu věci „nelze účinně uplatnit zvláštní opatření“. Žalobce poukázal na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nezvažoval alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, např. možnost

přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu. Žalobce byl toho názoru, že žalovaný vůbec nezdůvodnil skutečnost, jakým způsobem by propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Správní orgán při hodnocení účinnosti zvláštních opatření pouze shrnul pobytovou historii žalobce, ale nijak konkrétně nerefletoval neúčinnost zvláštních opatření, přitom jen spekulativně argumentoval, že v návaznosti na pobytovou historii žalobce, je nutné přistoupit k povinnosti setrvat v ZZC po dobu 110 dní. Žalovaný navíc k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle zákona o azylu přistoupil na základě skutkového stavu, jenž byl zjištěn v předchozím řízení jiným správním orgánem a neprovedl úkony, směřující ke zjištění, zda není možné účast cizince na řízení o mezinárodní ochraně zabezpečit i jinak (uložením zvláštního opatření), když již byl v předchozím řízení konstatován důvodný předpoklad, že cizinec z území vycestovat dobrovolně nehodlá. V návaznosti na výše uvedené a na argumentaci žalovaného poukázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen *NSS*) ze dne 22.12.2016 č.j. 7Azs 269/2016-23, a také na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5.12.2016 č.j. 44A 26/2016-20. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Na závěr navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. (*K žalobě byla připojena kopie napadeného rozhodnutí*).

Napadeným rozhodnutím ze dne 9.8.2017 č.j. OAM-128/LE-LE05-LE25-PS-2017, žalovaný uložil žalobci povinnost setrvat v ZZC dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to do 25.11.2017. Důvodem zajištění žalobce byly následující skutečnosti:

Dne 3.8.2017 byla vyslána policejní hlídka na náměstí I. P. Pavlova, kde se hádal muž se ženou, oba silně pod vlivem alkoholu, a hádce přihlížela šestiletá dcera uvedené ženy. Žalobce při následné kontrole totožnosti nepředložil policejní hlídce žádný doklad. Z tohoto důvodu byl předveden na Policejní oddělení pobytové kontroly v Praze ke zjištění totožnosti, kde se nejdříve podrobil orientační dechové zkoušce a po naměření 2,47 promile alkoholu v dechu byl převezen na záchrannou stanici v Nemocnici Chodov. Dne 4.8.2017 byl žalobce policejní hlídkou opětovně vyzván k prokázání totožnosti, ale nepředložil žádný doklad totožnosti a sdělil ke své osobě výše uvedené údaje. Ani po sejmutí otisků prstů se nepodařilo žalobce ztotožnit. Následně přiznal, že na území schengenského prostoru pobývá již od konce roku 2016, kdy přijel do Polska na základě polského víza, a do ČR přicestoval již po skončení platnosti tohoto víza. Žalobce tedy pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Z tohoto důvodu byl zajištěn a umístěn do ZZC za účelem realizace vyhoštění a bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

Při pohovoru žalobce sdělil, že do ČR přicestoval na konci roku 2016 na polské pracovní vízum s platností 6 měsíců, ale dle svých slov jel nejdříve do Polska a tam pracoval 8 měsíců. Následně uvedl, že do ČR přijel 2.8.2017 z Polska za svým bratrem, který žije ve Vraném nad Vltavou, nechal u něj kufr a pas a ještě týž den odjel do Prahy. Uvedl, že vízum v pase má již neplatné. Následně sdělil, že si je plně vědom svého protiprávního jednání i následků z něj vyplývajících, a že neučinil nic pro legalizaci svého pobytu na území ČR. Policejní orgán od bratra žalobce však zjistil, že tvrzení žalobce, že přijel dne 2.8.2017 za svým bratrem se nezakládá na pravdě, neboť v ČR pobývá již několik měsíců.

Dne 7.8.2017 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl, protože na Ukrajině je válka, a také protože nemá práci a chce si v ČR vydělat peníze, aby mohl platit výživné na děti.

Žalovaný posoudil všechny skutečnosti týkající se žádosti žalobce i jeho dosavadního pobytu na území ČR a schengenského prostoru, přičemž dospěl k závěru, že v jeho případě se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalobce pobýval v ČR a dalším státě Evropské unie (dále jen *EU*) již více než 8 měsíců a během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl tedy podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán se zabýval i tím, zda by bylo účinné uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu. Po posouzení všech okolností týkající se žalobce a s ohledem na jeho dosavadní chování správní orgán vyhodnotil spolu s odkazem na judikaturu NSS, že v případě žalobce by nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 7.9.2017 neuznal žádnou z námitek žalobce důvodnou. S podanou žalobou nesouhlasil, neboť má za to, že se namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný na úvod citoval ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, dále zopakoval informace z napadeného rozhodnutí a doplnil, že podle rozsudku NSS č.j. 5Azs 24/2008 ze dne 15.8.2008 „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvrátitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.“ Současně odkázal na rozsudek NSS ze dne 2.6.2016 č.j. 7Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince na základě ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K námitce, že dostatečně nezvažil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný uvedl, že se s danými skutečnostmi plně vypořádal ve svém rozhodnutí, kde mimo jiné sdělil, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné, o čemž svědčí jeho naprosté nerespektování právního řádu i jemu zákonem uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání. Závěrem žalovaný odkázal na spisový materiál a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 9.8.2017 i ve vyjádření žalovaného ze dne 7.9.2017 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí, bylo napadené rozhodnutí ze dne 9.8.2017 doručeno žalobci dne 11.8.2017.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech

rozhodnutí o zajištění cizince rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu. Dle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Podle § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“

Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany

a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo

b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“

Dle § 47 odst. 2 zákona o azylu „Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“

Soud v dané věci zohlednil závěr, k němuž dospěl NSS v rozsudku ze dne 28.2.2017 č.j. 4Azs 9/2017-31: „Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.“

V daném případě byly naplněny důvody pro aplikaci ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. K naplnění uvedeného ustanovení musí být splněny kumulativně tři podmínky: (1) podání žádosti o mezinárodní ochranu v zařízení pro zajištění cizinců, (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozící vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jejich pozdržení, (3) možnost žadatele podat žádost o mezinárodní ochranu dříve; k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. rozsudek NSS ze dne 26.1.2017 č.j. 1Azs 328/2016-28). Nejenže zákon nestanoví povinnost správního orgánu vypočítat úkony, kterých by se žadatel měl účastnit, podle soudu je dokonce nemožné takový výčet provést, neboť na počátku řízení, kde prvním úkonem je právě vydání rozhodnutí o zajištění, nelze předvídat všechny úkony, jež správní orgán bude muset provést.

Zákon o azylu však nestanoví, jakým způsobem mají příslušné orgány zdůvodňovat neúčinnost zvláštních opatření a důvodnost zajištění. Soud se proto nemohl ztotožnit s námitkou nepřijatelnosti použití totožné argumentace, když rozhodnutí správního orgánu o zajištění cizince je možno posuzovat jako jeden celek, neboť k závěru o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (viz str. 5) vedly žalovaného právě veškeré okolnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz str. 1-5). Skutečnost, že žalobce vědomě neoprávněně pobýval na území ČR, nebyla mezi stranami sporná. Soud považuje za odůvodněný závěr žalovaného, že tato skutečnost představuje fakt podstatný pro rozhodnutí o neúčinnosti zvláštních opatření ve spojitosti s ostatními rozhodnými skutečnostmi, zejména nerespektováním povinnosti vycestovat z EU.

Soud zdůrazňuje, že žalobce byl zajištěn a umístěn do ZZC z důvodu neprokázání své totožnosti, navíc pobýval na území ČR neoprávněně bez platného cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu, vědomě nerespektoval právní řád a nespolupracoval se správními orgány. V rámci výsledku uvedl nepravdivé skutečnosti s cílem oklamat orgány ČR, tedy uváděl účelová tvrzení, jen aby se vyhnul vyhoštění a setrval, byť nelegálně, na území ČR. Žalobce, který pobýval v ČR a dalším státě EU dle vlastních slov již více než 8 měsíců, o udělení mezinárodní ochrany ale požádal teprve po svém zadržení policií, po zahájení správního řízení o vyhoštění, po jeho zajištění a umístění do ZZC. Učinil tak tedy po více než 8 měsících pobytu na území EU, přičemž během tohoto období se mohl volně pohybovat a tedy i podat žádost o mezinárodní ochranu. Požádat o mezinárodní ochranu mohl také v Polsku, kde dle svého tvrzení pobýval přes 8 měsíců. Soud poukazuje na to, že žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve, tedy existují oprávněné důvody se domnívat, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, z čehož vyplývá, že jednal zcela účelově. Proto se soud se ztotožňuje s názorem žalovaného vyjádřeného v napadeném rozhodnutí, že propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení.

Ve vztahu k „převzetí“ úvah a skutkových zjištění správního orgánu rozhodujícího o zajištění dle zákona o pobytu cizinců bez toho, aby žalovaný sám zjistil, zda není možné žalobcovu účast na řízení zajistit jinak, soud vycházel z toho, že zákon o azylu stanoví žalovanému povinnost rozhodnout o zajištění dle § 46a odst. 1 ve velmi krátké době 5 dní ode dne podání žádosti o mezinárodní ochranu (§ 46a odst. 4 věta první zákona o azylu), přičemž vydání rozhodnutí o zajištění je prvním úkonem ve správním řízení (§ 46a odst. 6 věta první zákona o azylu) a mezi vydáním rozhodnutí o zajištění cizince za účelem vyhoštění dne 4.8.2017 a napadeného rozhodnutí dne 9.8.2017 uplynul tak krátký časový úsek, že po žalovaném nelze spravedlivě požadovat, aby aktualizoval již zjištěný skutkový stav a ani nevyvstala žádná skutečnost, která by aktualizaci nezbytně vyžadovala.

Na závěr soud uvádí, že odůvodnění nemožnosti uložení zvláštních opatření shledal dostatečně podrobným jak jeho rozsahem, tak zejména jeho obsahem a to vzhledem k vypořádání se s hned několika skutečnostmi odůvodňujícími závěr o neúčinnosti zvláštních opatření (viz výše). Zdejší soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10.10.2016 č.j. 7Azs 185/2016–23, v němž je uvedeno: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při*

realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.“

Ke zcela obecným námitkám spočívající v porušení správního řádu, soud uvádí, že žalobce nijak blíže nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí přezkoumal toliko obecně a neshledal namítaná porušení ustanovení o řízení před správním orgánem.

Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem shora uvedeným soudem nezbylo, než **žalobu zamítnout** jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. (výrok I. rozsudku).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, jak je ve *výroku II. rozsudku* uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný nepožadoval náhradu nákladů řízení, proto žádnému z účastníků nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 13. září 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně